

Voorzitter

nog aanwezig moeten zijn. Daarom denk ik dat het lastig wordt om zonder minister Kamp te debatteren.

Ik zie dat de woordvoerder van de fractie van GroenLinks inmiddels is binnengekomen.

De heer **Duyvendak** (GroenLinks): Ik stel voor, in de eerste week na het reces te debatteren. Ik heb begrepen dat sommigen dat nog een week later wensen te doen. Dat zou ik heel ongelukkig vinden. Ik zou verder graag naast minister Kamp minister Donner aanwezig zien.

De **voorzitter**: Ik kan nu alleen zeggen dat ik daartoe mijn uiterste best doe. Ik moet even rustig bekijken of een en ander in te passen is.

De heer **Atsma** (CDA): Ik zou de heer Hofstra geen recht doen als ik niet zou vragen om er rekening mee te houden dat hij in de week na het reces voor de Kamer in het buitenland is. Het lijkt mij logisch dat dit wordt gemeld, zodat de afweging iets breder kan worden.

De **voorzitter**: Deze omstandigheid was gemeld. Precies om die reden heb ik de formulering gekozen, zoals ik haar heb gekozen.

Overeenkomstig het voorstel van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Bussemaker.

Mevrouw **Bussemaker** (PvdA): Voorzitter. Ik verzoek u het verslag van het algemeen overleg over arbeidsomstandigheden, dat vorige week heeft plaatsgevonden, op de plenaire agenda te zetten. Het zou mooi zijn als het nog op de agenda van deze week kan, maar er zijn geen onoverkomelijke bezwaren als het verslag na het reces wordt behandeld.

De **voorzitter**: Ik stel voor, aan het verzoek te voldoen en het verslag aan de agenda van morgen toe te voegen.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Gerkens.

Mevrouw **Gerkens** (SP): Voorzitter. Ik verzoek u het verslag van het

algemeen overleg over de havenontvangstinstallaties van 16 april jl. toe te voegen aan de plenaire agenda. Ook voor mijn verzoek geldt: fijn als het deze week nog kan, maar er is geen bezwaar als het na het reces wordt behandeld.

De **voorzitter**: Ik stel voor, ook aan dit verzoek te voldoen en het verslag eveneens aan de agenda van morgen toe te voegen.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Tonkens.

Mevrouw **Tonkens** (GroenLinks): Ik verzoek eveneens om het verslag van een algemeen overleg op de plenaire agenda te plaatsen, namelijk dat van het overleg over SARS van 10 april jl. Ik wil dit verslag graag wel voor het reces behandelen, omdat dit een dringende zaak is.

De **voorzitter**: Ik stel voor, ook aan dit verzoek te voldoen en het verslag toe te voegen aan de agenda van morgen.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Wilders.

De heer **Wilders** (VVD): Voorzitter. Gisteravond berichtte het televisieprogramma NOVA dat de Amerikaanse inlichtingendienst FBI in Bosnië bij een Saoedische stichting een lijst heeft gevonden van twintig Saoedische zakenlieden die Al Qaida financieel zouden hebben ondersteund. Een van de zakenlieden zou de Saoediër Hamad Al-Husaini zijn, die bestuurslid is van de in Eindhoven gevestigde stichting Al Waq al Islami. Zij heeft een hoofdkantoor in de Eindhovense moskee Al Furkaan. Dat is zeer onacceptabel. Ik wil graag deze week een brief van de regering ontvangen waarin staat of de berichtgeving juist is en, zo ja, of de regering hiervan wist en op welke wijze zij tegen zowel de stichting als het desbetreffende bestuurslid heeft opgetreden. Ook wil ik weten wat de precieze banden zijn met de Eindhovense moskee Al Furkaan, waar volgens de Wall Street Journal van vorige week moslimradicale seminars werden en nog steeds worden gehouden. Tenslotte wil ik van de ministers van Buitenlandse

Zaken en Binnenlandse Zaken horen hoever de Saoedische tentakels in ons land reiken. Welke organisaties, stichtingen, activiteiten, moskeeën en scholen worden door gouvernementele, non-gouvernementele en individuele geldschieters uit Saoedi-Arabië gefinancierd, welk doel wordt daarbij formeel nagestreefd en in hoeverre wordt materieel radicalisme, extremisme en terrorisme in Nederland en daarbuiten gevoed? Ik zou deze brief graag nog deze week ontvangen.

De heer **Eerdmans** (LPF): De LPF-fractie ondersteunt het initiatief van de heer Wilders van harte, want de situatie is zorgelijk. Wil de minister van Binnenlandse Zaken in deze brief ook ingaan op het pleidooi van de LPF-fractie voor een verbod op de stichting Al Waq al Islami?

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet, in het bijzonder naar de ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Buitenlandse Zaken.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Aangezien wij ernaar streven zo min mogelijk keren per week te stemmen en er morgen aan het einde van de vergadering wordt gestemd, zijn er vandaag geen stemmingen.

De vergadering wordt van 15.20 uur tot 15.25 uur geschorst.

Aan de orde is het debat naar aanleiding van een algemeen overleg op 10 april 2003 over **de verhoging van de tarieven van de Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees**.

□

De heer **Ormel** (CDA): Voorzitter. De Rijksdienst voor de keuring van vee en vlees is voornemens de tarieven met gemiddeld 5% te verhogen. Dit is de tweede tariefstijging binnen vijf maanden. In het algemeen overleg dat wij onlangs met de staatssecretaris hebben gevoerd, hebben wij aangedrongen op reorganisatie van de RVV en vermindering van de administratieve lastendruk, alvorens over te gaan tot verdere tarief-

Ormel

stijgingen. De administratieve-lastendruk is enorm. De export van een vrachtwagen met biggen gaat gepaard met een rijstebrij aan papier van gemiddeld 25 formulieren. Er werken gewoon te veel mensen bij de RVV en de krimp in de veehouderij wordt onvoldoende gevolgd door krimp bij de RVV. De sector is bereid bij te dragen aan een sanering van de RVV, maar dan moet de RVV tegelijkertijd gereorganiseerd en ontbureaucratiseerd worden.

In het algemeen overleg heeft de staatssecretaris aangegeven dat dit niet mogelijk is, omdat het een gat in de begroting slaat en hij heeft aangegeven dat er geen dekking is voor bevrozing van de tarieven. Toch menen wij dat er een signaal moet worden afgegeven naar de RVV en naar de staatssecretaris, dat het wat de Kamer betreft ernst is. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de regelgeving, die gedetailleerder is dan Europese regelgeving, leidt tot grote administratievelastendruk bij de RVV (Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees);

constaterende dat de RVV-tarieven gemiddeld hoger zijn dan in de overige lidstaten van de Europese Unie;

van mening dat de werkwijze van de RVV kan verbeteren;

verzoekt de regering, de tariefverhoging bij de RVV met 25% te verminderen, te realiseren door substantiële vermindering van de administratievelastendruk, en de werkwijze van de RVV te reorganiseren, zodat uiterlijk 1 januari 2004 concurrerende tarieven in een vereenvoudigde tariefstructuur kunnen worden ingesteld,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter: Deze motie is voorgesteld door de leden Ormel, Oplaat, Van den Brink en Van der Vlies. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 8 (28474).

De heer **Waalkens** (PvdA): Kan de heer Ormel uitleggen wat concurrerende tarieven zijn? Gaat de CDA-fractie akkoord met de voorgestelde tariefverhogingen?

De heer **Ormel** (CDA): Wij vinden dat de voorgestelde tariefverhoging met 25% moet worden verminderd. In plaats van gemiddeld 5% mag de verhoging gemiddeld 4% bedragen. Dit dient gedekt te worden uit vergroting van de efficiency en vermindering van de bureaucratie en van de administratievelastendruk.

Wij vinden dat er uiteindelijk in Europa sprake moet zijn van een ook door de staatssecretaris zo geroemd "level playing field". Zeker als exporterend land moeten wij kunnen concurreren met de ons omringende landen. Nu is het zo, dat de import van vlees en van dierlijke producten uitwijkt naar andere luchthavens. Dat is niet de bedoeling. Ik begrijp dat er in sommige landen sprake is van overheidssteun. Daartegen kunnen wij niet concurreren, maar wij kunnen in ieder geval zorgen voor een veel geringer verschil tussen de tarieven in Nederland en die in de ons omringende landen.

De heer **Waalkens** (PvdA): Mijn concrete vraag is: accordeert de CDA-fractie de voorgestelde tariefverhoging?

De heer **Ormel** (CDA): In het dictum van de motie van de CDA-fractie staat: nee, wij vinden dat die met 25% verminderd moet worden.

Staatssecretaris **Odink**: Voorzitter. Op 10 april heb ik in een algemeen overleg met de Kamer van gedachten gewisseld over de kostenstructuur en de tarieven van de RVV. Daarbij ging het met name over het beleid op lange termijn dat mij en mijn collega van VWS voor ogen staat. Wij hebben aangegeven dat wij hard bezig zijn dat langetermijnbeleid in te vullen. Dat gaat over toezicht uitoefenen, het gaat erom zich stipt aan de Europese regelgeving te houden, het gaat erom de administratievelastendruk te verminderen en ook het uitwerken van een grofmazig tariefstelsel is dan aan de orde.

Wij zijn met een grote reorganisatie bezig bij de RVV. In twee jaar tijd willen wij 23,9 mln gulden ombuigen. Ik begrijp uit de motie dat de Kamer daar nog iets bij wil doen. Tariefverhogingen en nieuwe tarieven zijn echter niet te vermijden. Het gaat immers niet alleen om de kostenstijgingen, maar ook om de kostendekkendheid die het uitgangspunt is van de Kamer, om alle kosten in de tarieven zichtbaar te maken. Wij zijn nog niet op 100% uitgekomen, maar wij doen weer een stapje in die richting. Uitstel van deze maatregel is wat ons betreft dan ook niet aan de orde, omdat wij dat gewoon vanuit de begroting van LNV niet kunnen ophoesten.

Als ik de motie van de heer Ormel goed begrijp, zegt hij dat hij een substantiële vermindering van de administratievelastendruk wil. Verder wil hij dat de werkwijze van de RVV gereorganiseerd wordt. Ik heb u al gemeld dat een reorganisatie gaande is. De administratievelastendruk aanpassen is onderdeel van het beleid dat ik tot nu toe heb gevoerd en dat ik ook zal blijven voeren. Wat dat betreft, wil ik deze motie graag accepteren.

Als de tariefverhoging van de RVV met 25% wordt verminderd, spreken wij over een gat dat gaat ontstaan. Wij hebben het over een bedrag op jaarbasis van een kleine 3 mln euro. 25% daarvan is te verminderen. Wij zijn al een aantal maanden op weg, dus het eerste kwartaal kan niet meer geïnd worden. Dan spreken wij hier over een verhoging van ongeveer een half miljoen euro, die dit jaar extra opgevangen moet worden in de begroting en in de kosten van de RVV. Dat bedrag moet dus boven op de 23,9 mln ombuiging die er al is, komen.

Ik heb gezien dat de motie in de Kamer op brede steun kan rekenen, dus ik kan niet anders dan haar uitvoeren. Wij zullen met de RVV afspreken dat zij tussentijds de bedragen aanpast als er aanpassingen komen in verband met de administratievelastendruk, bijvoorbeeld bij de export van varkens waar de heer Ormel even over sprak.

De heer **Waalkens** (PvdA): Voorzitter. Wat gaat de staatssecretaris nu doen met de voorgehangen tariefverhoging die is gepubliceerd en ook aan ons is medegedeeld, gezien de ondertekening van de motie? Trekt hij het voorstel van een tarief-

Odink

verhoging nu in? Wat gaat de minister met de AMvB doen?

Staatssecretaris **Odink**: Dat betekent dat de getallen die daarin staan, met 25% worden verminderd, voorzover deze tariefverhogingen betreffen. Er staan ook nieuwe tarieven in en daar gaat dit niet over.

De heer **Waalkens** (PvdA): Waar denkt de staatssecretaris de dekking daarvoor te vinden?

Staatssecretaris **Odink**: De dekking zal in de loop van dit jaar binnen de RVV worden gevonden.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, donderdag aan het eind van de vergadering te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Kwaliteitswet zorginstellingen en de Wet klacht-recht cliënten zorgsector (28489).**

De **voorzitter**: Ik merk op dat, met uitzondering van de heer Wilders, niemand spreektijden heeft opgegeven. Ik doe een beroep op eenieder om dat wel van tevoren te doen, omdat het anders lastig wordt om te plannen.

Ik zie dat mevrouw Van Heteren een hand opsteekt. Daar zitten gelukkig vijf vingers aan.

De algemene beraadslaging wordt geopend.

□

Mevrouw **Van Heteren** (PvdA): Voorzitter. Hoe vaak hebben de woorden "kwaliteit van zorg voorop" en "de patiënt centraal" niet in de Kamer geklonken? Sinds het midden van de jaren negentig hebben wij in Nederland een fors aantal patiënten- en kwaliteitswetten die mede vorm moeten geven aan een verantwoorde patiëntgerichte zorg. Daarmee was Nederland in Europa zeker niet de meest voorlijke natie, maar toch... Het is goed dat de wetten na vijf jaar

door onafhankelijke onderzoekers opnieuw zijn geëvalueerd. Hierdoor konden verbeteringen worden aangebracht. De Wet klachtrecht cliënten zorgsector en de Kwaliteitswet zorginstellingen die nu voor wijziging voorliggen, zijn in 1999 en 2001 aan zo'n evaluatie onderworpen. Daaruit bleek zonneklaar dat de meeste zorgaanbieders vertrouwd zijn geraakt met het onderwerp klachtrecht en met kwaliteitsbewaking, maar dat tussen vele voornemens en goede uitwerking op de werkvloer toch nog wel wat licht zit. De praktische resultaten van het kwaliteitsbeleid zijn niet overal even duidelijk. Het beleid heeft ook niet overal geleid tot optimale verantwoording naar de buitenwereld door zorgaanbieders. In de melding van ernstige fouten lijkt, helaas, zelfs een zekere verslechtering te zijn opgetreden nadat met het wegvallen van het Besluit eisen voor erkenning ziekenhuizen uit 1984 ook een zekere traditie van meldingen verslonsde.

De evaluaties waren voor de minister aanleiding om de iets te grote vrijblijvendheid die leek te zijn ingeslopen in de verslaglegging van kwaliteit en klachten en in de meldingen, bij te sturen. Kwaliteitsjaarverslagen en verslaglegging van klachten zijn in het voorliggende wetsvoorstel aangescherpt. Calamiteiten en seksueel misbruik zullen in het vervolg moeten worden gemeld. Bovendien is er aan de Wet klachtrecht cliënten zorgsector een artikel toegevoegd dat nog eens benadrukt dat klachtencommissies ernstige fouten mogen melden en daarbij niet gehinderd worden door geheimhoudingsplicht. De PvdA-fractie juicht het voorliggende wetsvoorstel toe als een eerste stap naar betere verantwoording. Wij staan aan de vooravond van grote veranderingen in de zorg. De roep om een grotere inbreng van patiënten, om vraagsturing en om betere kwaliteit en transparantie van het zorgaanbod neemt met de dag toe. Zorgaanbieders willen meer ruimte om maatschappelijk te ondernemen, maar patiënten en overheid moeten daarbij wel weten waar zij aan toe zijn. Bij meer vrijheid – dat is de kern van onze inzet – hoort optimale verantwoording. Bij de gerechtvaardigde verlangens van zorginstellingen om hun kwaliteitsbeleid vorm te blijven geven, past dus de scherpe verantwoording naar buiten, naar

patiënten en naar de overheid als hoeder van de openbare gezondheidszorg.

Over de beste vormen van verantwoording gaat het hier. Juist bij een meer flexibele zorgdienstverlening is goede verantwoording van vitaal belang. Het wetsvoorstel brengt verbeteringen aan, maar gaat onzes inziens op een aantal punten nog niet ver genoeg. Een paar overwegingen spelen daarbij voor ons een rol. De gezondheidszorg is een dynamische sector. De Kwaliteitswet zorginstellingen en de Wet klachtrecht cliënten zorgsector zijn in het leven geroepen om een bijdrage te leveren aan die dynamische, maar verantwoorde zorg. De eisen die patiënten stellen aan de kwaliteit van zorg, aan zorg op maat, nemen toe. Patiënten willen meer inzicht hebben in het zorgaanbod. Daarbij hoort heldere informatie en verantwoording van degenen die de zorg bieden. Tegelijkertijd neemt ook de kennis over de mogelijkheden van kwaliteitsverbetering in instellingen de laatste jaren heel snel toe. Wij hebben de Leidschendamconferenties die over kwaliteit gaan. Helaas ontbreken in de hectiek van de huidige zorgpraktijk echter vaak de tijd, de mankracht en de noodzakelijke inzet om alle goede ideeën die er zijn voor kwaliteitsverbetering, ook om te zetten in praktisch handelen. Kwaliteitsinstituten als het CBO in Utrecht hebben al vele malen laten zien dat er op de werkvloer steken blijven vallen en dat ervaringen met goede kwaliteit die opgedaan worden in sommige instellingen – dat noemt men in goed Nederlands "best practices" – niet automatisch gemeengoed worden bij andere instellingen. Daar moet de komende jaren fors in worden geïnvesteerd. De kwaliteitswetten moeten hiertoe een goed kader bieden.

De huidige kwaliteitswetgeving, zo laten de evaluaties van ZonMw zien, berusten op het principe van zelfregulering van instellingen. Daarbij wordt uitgegaan van goed vertrouwen in die instellingen als het gaat om hun bereidheid om alles op alles te zetten om de kwaliteit ook reëel te verbeteren en van eigen falen te leren. Dat is op zich prima, maar helaas worden in de huidige, meer vrijblijvende vormgeving van kwaliteitsbevordering en klachtrecht, structureel falen van instellingen of herhaalde ernstige fouten toch niet